

Opvarmning, maa være glade ved, at en saadan Opvarmning kan sikres for et længere Tidrum, end det nu er Tilfældet. Det forekommer mig nok, at det ærede Medlem talte lovlig nedsettende om dette Forslag og de vedtagne Ændringer. Jeg vil minde det ærede Medlem om, at han er Medlem af Udvalget og har været med til at indstille Lovforslaget til Vedtagelse, og jeg kan derfor ikke se, at der er Anledning for det ærede Medlem til at tale saaledes, som han har gjort i Dag. Jeg kan ikke være enig med det ærede Medlem i, at det vil være rigtigt at tvinge de kommunale Raad til mod deres Vilje at foretage den Rigtning, her er Tale om. Jeg maa minde om, at det i og for sig bør være en Sag, som ordnes i Frivillighed, og saaledes er det ogsaa sket lige til Slutningen af 60erne og Begyndelsen af 70erne. Da foreslog Finansudvalget — og Tinget fulgte det deri — at bevilge Penge til Varmeapparater til adskillige af de Kirker, som ejes af Staten. Nu tror jeg for øvrigt, at Beboerne i de vedkommende Sogne have paastaaet dette saaledes, at de nu kommer til Rigsdagen og bede om, at Staten ogsaa vil give dem Brændsel — med denne Begyndelse fra Finansudvalgets og Rigsdagens Side til at staffe Varmeapparater i de Kirker, som Staten ejer, gav Anledning til, at det ærede Medlem for Præstø Amtets 6te Valgtreds (Bjssen) i Forening med flere ærede Medlemmer i Samlingen 1872—73 indbragte et Forslag til Lov om en forandret Ordning af Kirkesynet, og i dette Lovforslag optog de forskellige Bestemmelser, der hidtil have været gældende Lov med Hensyn til Kirkers Opvarmning. Forholdet er ogsaa i den Lov, som da udkom, ordnet saaledes, at man er gaaet ud fra, at det i alt væsentligt maatte være en frivillig Sag. Nu gaar dette Lovforslag en Smule videre, men at gaa saa vidt, at man vil kunne tillade Flertallet af et Sogns Beboere, der ikke en Gang er identisk med Flertallet af Kommittéernes Beboere, idet der i mange Kommuner er flere Sogne, at det skulde kunne sætte Sogneraadet Stolen for Døren og sige: „Stal“, vilde jeg finde anstødeligt og ikke rigtigt. Det vilde seært og aparte ud, naar Ministeren ikke en Gang har forlangt en saadan Tvang mod de kommunale Raad, at Tinget da vilde paanøde ham en saadan Bestemmelse. Naar det ærede Medlem altsaa spørger: hvad sker nu, dersom Sogneraadene nægte at foretage en saadan Rigtning? Ja, saa sker det, som hidtil er sket, at saa maa de Beboere, der ønske Kirken opvarmet, vælge et Par Mænd til at foretage en Indsamling efter en privat Rigtning hos de Beboere, som

ere velvillige over for den Sag. Men endvidere skal jeg gøre det ærede Medlem fra Fatsø opmærksom paa, at denne af ham foresaaede Ændring ikke kan uden videre vedtages, medmindre man samtidig maa bede Landsstinget om at ændre forskellige Bestemmelser i Lovforslaget og navnlig § 4. Den gaar nemlig ud fra, at hvis Midlerne til Udstaffelse med Brændsel osv. tilvejebringes af frivillig Vej, skal der af Bidragyderne vælges to Repræsentanter, som skulle træde i Stedet for Kommunalbestyrelsen ved Fastsættelsen af Betalingen for Kirken Opvarmning ved ekstraordinære Selskaber. Og et andet Sted i Paragraffen er der ligeledes Tale om disse valgte Repræsentanter for de frivillige Bidragydere. Det ærede Medlem vil se, at saaledes som Lovforslaget i det hele er affattet, kan man ikke vedtage hans Ændring, uden at det faar Indflydelse paa de øvrige Bestemmelser, og det vil som sagt ikke se godt ud nu at vedtage en Ændring, som har den Betydning, at man maa sige til det andet Ting: vi ansæ det for nødvendigt, at Lovforslaget maa undergaa en forandret Redaktion. Jeg fraraader derfor at vedtage det ærede Medlems Ændringsforslag. — Endnu skal jeg blot tillade mig at gøre en Bemærkning. Under Lovforslagets 2den Behandling kom der fra enkelte Sider Dnsker om, at Kommuneraadet maatte have Lov til at tage Pengene uden videre af Kommunekassen. Jeg udtalte mig derimod; jeg anser det i og for sig ikke for rigtigt at indføre en saadan Bestemmelse i Loven. Men dersom man vil spørge mig, hvad Ret jeg tror, de kommunale Raad have, hvis dette Lovforslag vedtages, saa vil jeg svare, at jeg tror, de have samme Ret, som de altid have haft i saa Henseende. Er der et Sted, hvor Sogneraadet foreslaar at tage Pengene til Kirken Opvarmning af Kommunekassen, saa afhænger det af, hvorledes det vedkommende Amtsråd stiller sig; men hvor Amtsraadet og Sogneraadet ere enige, ser jeg ikke, at dette Lovforslag paa nogen Maade træder hindrende i Vejen. Jeg vil imidlertid ikke være med til at optage en saadan Bestemmelse i Lovforslaget, da jeg anser den i og for sig stridende mod det Princip, hvorpaa dette Lovforslag hviler.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goss): Jeg skal ikke opholde mig ved derent formelle Ændringsforslag, nemlig de af Udvalget stillede og af mig tiltraadte Ændringsforslag Nr. 4 og 7 samt de af mig stillede og af Udvalget tiltraadte Ændringsforslag under Nr. 1 og 5. Med Hensyn til det Forslag, jeg under Nr. 3